

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΖΑΚ ΚΡΙΣΤΟΦ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΓΑΠΗ

ΤΑΝ ήρθε ή άνοιξις, ή κυρά Μπαρνιέ σαπούνιζε τὰ τζάμια του παραθύρου της, για να μπαινιή μέσα στο σπίτι της ο ήλιος. "Όταν τελείωσε τη δουλειά της, άρχισε να κουθεντιάζη με την γειτόνισά της, που ξερρίζωνε πατατες από το περιβόλι της. Μίλησαν για τον καιρό, για τις δουλειές και,

πριν ξανακλείση τὸ παράθυρο, ή κυρά Μπαρνιέ εἶπε :

— Ναι, δέν παραπονιέμαι... Εἶμαι εὐτυχιμένη. Ἡ τρεῖς μεγάλες κόρες μου παντρεύτηκαν, ή πιό μικρή έχει μιὰ καλή θέσι σὲ μιὰ ράφτρα. Αὐτή ή κόρη μονάχα χαρά μου δίνει...

— "Α, ναι, ή Ζινέττα εἶπε ή γειτόνισσα. Μά κι' αὐτή θά σ' αφήση μιὰ μέρα.

— Δέν τὸ φαντάζομαι, ἀπάντησε ή κυρά Μπαρνιέ. Ποτέ δέν ἔβαλε με τὸ νοῦ της νὰ παντρευτῆ...

— Κι' ὁμως έχει φίλο, παρατήρησε ή γειτόνισσα.

— "Ω! αὐτὸ δέν έχει σημασία. "Όλες ή μοδιτροῦλες ἔχουν φίλο... Τους χρειάζεται για νὰ χορεύουν τις Κυριακές... "Απ' αὐτὸ ὡς τὸ γάμο ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις...

Καί ή κυρά Μπαρνιέ, ἀφοῦ χαιρέτησε την γειτόνισσά της, τραβήχτηκε μέσα. Μά ἔξαφνα, ἐκείνη τῆ στιγμῆ ἄκουσε νὰ τῆς χτυπάνε την πόρτα. Πῆγε ν' ἀνοίξη και λίγο ἔλειψε νὰ σωριαστῆ κάτω ἀπὸ την ἐκπληξί της, καθώς εἶδε ἕναν στρατιώτη που τῆς εἶπε :

— Καλημέρα, μαμά!

Κρατοῦσε με τὸ ἕνα του χέρι μιὰ βαλίτσα κίτρινη και με τὸ ἄλλο τὸν γυλιό του.

Ἡ κυρά Μπαρνιέ, ἂν εἶχε τῆ δύναμι, θά ζητοῦσε βοήθεια, μά ή ταραχῆ της τὴν παράλυσε. Ὁ στρατιώτης δέν σάλευε καθόλου και φαινόταν ὡς νὰ περιμένε ἕνα καλοσώρισμα. Στὸ τέλος προχώρησε λίγο, ἔρριξε μιὰ ματιά στο σπίτι και εἶπε :

— Εἶμαι ὁ φίλος τῆς κόρης σου. Δέν γύρισε ἀκόμα;

Τὰ βλέφαρα τῆς φτωχῆς γυναίκας ἀνοιγόκλεισαν. Τῆς φάνηκε πὼς τῆς εἶχαν καταφέρει ἕνα τρομερὸ χτύπημα. Κῦτταξε τὸν στρατιώτη ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια, ἀπὸ τὸ ξεθωριασμένο πηλήκιο ὡς τις χοντρές λασπωμένες ἀρθύλες και ἀναρωτιόταν τί κοινὸ μπορούσε νὰ ἔχη με την κόρη της. "Εμεινε μερικὲς στιγμὲς μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα κι' ἀφοῦ τραῦλισε μερικὰ λόγια ἀκατάληπτα, ψιθύρισε :

"Εμπα. Κάθησε.

***

Κι' ὁ στρατιώτης τὴν ἀκολούθησε μέσα στο σπίτι.

Ἡ κυρά Μπαρνιέ ἤθελε νὰ τοῦ κἀνῆ διαφορες ἐρωτήσεις μά δέν εἶχε τὸ θάρρος. Ἀφοῦ εἶχε ρθῆ με την βαλίτσα του, ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ τὸν δεχτῆ. Ἐρχόταν χωρίς ἄλλο νὰ τῆς πάρη τὴν Ζινέττα. Μά γιατί δέν τῆς εἶχε πῆ αὐτή τίποτε; Χωρίς νὰ τὸ καταλαβαίνη τὸν ρώτησε τέλος :

— Ξέρεις ἀπὸ καιρὸ τὴν κόρη μου;

— Πριν ἀπὸ πέντε χρόνια, τῆς ἀπάντησε. Τὸν τελευταῖο χρόνο εἶχα πάει νὰ κἀνω τὴν θητεία μου στο Μαρόκο. Μά ξαναγύρισα ἀρρωστος και πρέπει νὰ ξεκουραστῶ για νὰ συνέλθω. Ἡ Ζινέττα μου εἶπε : "Ἐλα στο σπίτι μας. Θά σὲ περιποιηθοῦμε καλά».

Ἡ κυρά Μπαρνιέ χαμήλωσε τὸ κεφάλι της. Τὸ κακὸ ἦταν ἴσως μικρότερο ἀπ' ὅ,τι τὸ εἶχε φανταστῆ. Δέν τῆς εἶχε πῆ πὼς θά ἔπαιρνε τὴν Ζινέττα της. Κι' αὐτὸ ἦταν τὸ σπουδαῖο. Μά πὼς θά οἰκονομιόταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μέσα στο μικρὸ τους σπίτι; Δέν εἶχαν ἰδιαίτερη κάμαρη για νὰ

τοῦ δώσουν

Ἡ κυρά Μπαρνιέ κῦτταξε τὴν ὠρα, περιμένοντας τὴν ἐπιστροφή τῆς κόρης της μ' ἀνυπομονησία. Ἦταν ἐνδεχόμενο ή Ζινέττα νὰ μὴν ἤξερε τίποτε και μόλις ἔβλεπε τὸν στρατιώτη νὰ ἔλεγε ἔξαφνιασμένη :

— Μά ὄχι, μαμά... Σὲ κοροῖδεῦει... Δέν τὸν ξέρω καθόλου...

Καί θά τὸν πετοῦσε ἔξω. Γιατί ή Ζινέττα ἦταν μιὰ κοπέλλα ἰκανὴ νὰ πετάξη ἕναν ἄνδρα ἔξω. Ἦταν μιὰ ὠραία νέα, δυνατῆ, εὔρωστη, ἰκανὴ νὰ ὑπερασπιστῆ τὸν ἑαυτὸ της.

***

Τέλος στις ἐντεκάμιση ή Ζινέττα ἔφτασε τρέχοντας, γιατί τῆς εἶχαν πῆ ὅτι ὁ φίλος της βρισκόταν στο σπίτι της. Μόλις τὸν εἶδε, φώναξε :

— Μὲ περιμένεις πολὺ ὠρα, Φερνάν;

Καί γυρίζοντας πρὸς τὴν μητέρα της πρόσθεσε :

— "Αν αὐτὸ δέν σὲ στενοχωρῆ, θά καθῆση μαζί μας. Εἶνε ὁ ἀρραβωνιαστικὸς μου.

Ἡ φτωχῆ γυναῖκα προσπάθησε νὰ κρῦψη τὴν ἀπογοήτευσί της, μά δυὸ δάκρυα κύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια της. Ἄλλοιμονο! τὸ ἴδιο πρῶτῆ εἶχε καυχῆθῆ πὼς ἦταν εὐτυχιμένη. Κάποιος δαίμονας, χωρίς ἄλλο, θά τὴν εἶχε ἀκούσει...

— Λοιπὸν, θά φάη ἔδῳ; εἶπε με φωνῆ τρεμάμενη. Τί πρέπει νὰ σερβίρω;

— "Ω! ἔκανε ή Ζινέττα. Τίποτε περισσότερο ἀπ' τὸ συνηθισμένο. Δέν εἶνε καθόλου δύσκολος. Δέν εἶν' ἔτσι, Φερνάν;

Καί ἀκολούθησε τὴν μητέρα της στὴν κουζίνα. Ἐκεῖ, ὅταν τὴν εἶδε νὰ κλαίη, τῆς εἶπε μ' εἰλικρίνεια :

— Τί τὰ θέλεις, φτωχῆ μου μάνα; Δέν μπόρεσα ν' ἀντισταθῶ... Δέν ξέρω πὼς νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω αὐτὸ... Πάλαιψα, μά δέν κατώρθωσα τίποτε. Εἶνε ή μεγάλη ἀγάπη...

Ἡ κυρά Μπαρνιέ σκούπισε τὰ μάτια της και τὴν κῦτταξε με ζωηρῆ ἐκπληξι. Ἡ ἀγάπη; Κ' ή ἴδια τὴν εἶχε ὄνειρευτῆ σ' ὅλη της τῆ ζωῆ... Τῆς φαινόταν πὼς ἦταν ἕνα πρᾶγμα πολὺ, πολὺ ὡμορφο για μιὰ φτωχῆ γυναικούλα ὡς αὐτή... Μά νὰ πὼς ή κόρη της τὴν εἶχε γνωρίσει... Ξανάκανε θάρρος κι' ἄρχισε νὰ στρώνη τὸ τραπέζι. "Ενοιωθε ἕναν ἀπέραντο θαυμασμὸ για τὴν Ζινέττα, μά ὅταν ἔβλεπε αὐτὸ τὸν χοντρὸ στρατιώτη με τὴν σιμῆ μῦτη, δέν καταλάβαινε πειὰ τίποτε κι' ἔλεγε ἀπὸ μέσα της :

«Ἡ μιὰ ἀπὸ τις δυὸ μας εἶνε τρελλή».

Ὁ Φερνάν ἔφαγε με μεγάλη ὄρεξι. Τὸ ἀπόγευμα συνᾶδευσε τὴν Ζινέττα ὡς τὸ μοδιστράδικο κι' ἔπειτα ξαναγύρισε και κάθησε κοντὰ στο τζάκι γιατί κρύωνε.

***

Τὴν ἄλλη μέρα, ή κυρά Μπαρνιέ ἀναψε φωτιά πιὸ νωρίς ἀπ' ὅ,τι συνήθιζε, γιατί δέν μπόρεσε νὰ κοιμητῆ τὴν νύχτα. Τὰ εἶχε χαμένα. Πῆγε κι' ἔφερε γάλα, μά, καθώς τὸ ἔρριχνε στὴν κατσαρόλα, ὁ Φερνάν παρουσιάστηκε με τις παντοῦφλες του, ἔτοιμος νὰ προγευματίση. "Εμεινε κοντὰ τῆς ὄλο τὸ πρῶτῆ και, ὅταν τὸν ἔβλεπε νὰ παίρνη ἕνα μαχαίρι για νὰ καθαρῖση πατάτες ή νὰ κἀνῆ πὼς θέλει νὰ τὴν βοηθήση, τὴν ἔπιανε μιὰ μεγάλη ἀπογοήτευσι. Τῆς φαινόταν πὼς τὴν εἶχαν διώξει ἀπ' τὸ σπίτι της.

«Θά ἤθελα νὰ βρισκόμουν στο δρόμο», συλλογιζόταν.

Ἡ γειτόνισσες συγκρατοῦσαν τὰ γέλια και τὴν ρωτοῦσαν :

— Τί τρέχει, λοιπὸν, κυρά Μπαρνιέ; Ἡ κόρη σου ἔπιασε φίλο;

— "Ω! τοὺς ἀπαντοῦσε. Δέν εἶνε τίποτε! Ἄρραβωνιάστηκαν...

Στὸ τέλος πίστεψε κ' ή ἴδια στοὺς παράδοξους αὐτοὺς ἀρραβῶνες. Ἐλπίζε πὼς ὁ Φερνάν θά εὔρισκε δουλειὰ και πὼς θά τὴν ἄφνηε ἡσυχῆ τοῦλάχιστον τὴν ἡμέρα. Μά στο πᾶλληκᾶρι μας καλοᾶρεσε ή τεμπελιά. Συχνὰ ἔφευγε για κάμποση ὠρα με τὴν πρόφασι ὅτι πηγαίνει νὰ βρῆ δουλειὰ. Μά ξαναγύριζε πάντα με μιὰ προσποιητῆ ἀπογοήτευσι.

Σιγά-σιγά, ἄρχισε νὰ γίνεται πιὸ ἀπαιτητικὸς. Ἐπαιρνε τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὸ μεροκάματο τῆς Ζινέττας και περνοῦσε τις ἡμέρες του στὴν ταβέρνα. Ξαναγύριζε μεθυσμένος και μανιασμένος. Ἡ φιλενάδα του θύμωνε τότε και τὸν φοβέριζε πὼς θά τὸν διώξη. "Ετσι στο τέλος κι' αὐτὸς φοβήθηκε πὼς θά πραγματοποιοῦσε τις φοβέρες της κι' ἔπιασε δουλειὰ σ' ἕνα ἐργοστάσιο. Τοῦ ἔδιναν καλὸ μεροκάματο κι' ὄλα θά πῆγαιναν καλά ἂν ὁ Φερνάν δέν ἔ-

κανε τις ημέρες της πληρωμής ημέρες γλεντιού. Κάθε Σάββατο ξαναγύριζε άργα, τρεκλίζοντας. Η κυρά Μπαρνιέ άρπαζε τότε την τσιμπίδα και φώναζε :

— "Αν άγγίξης την κόρη μου θά σέ σκοτώσω.

— Θά κάνω ό,τι θέλω! ούρλιαζε εκείνος.

Μιά φριχτή σκηνή άρχιζε τότε. Έδώ πρέπει να πούμε, ότι η Ζινέττα είχε την δύναμη να υπερασπίση τον έαυτό της και πολλές φορές σώριαζε κάτω στο πάτωμα τον φίλο της. Μά ο Φερνάν έσπαζε ό,τι έπεφτε στα χέρια του : ποτήρια, πιάτα, μπουκάλες. Ένω κατέστρεφε έτσι τά πάντα, ή γυναίκες ξεφώνιζαν δαιμονισμένα και ό σκύλος γαύγιζε.

— Σωστή κόλασις έχει γίνει τό σπίτι τους! έλεγαν ή γειτόνισσες.

Τήν άλλη μέρα, έπειτ' άπ' αυτές τις σκηνές, ή κυρά Μπαρνιέ ρωτούσε την κόρη της :

— Τόν αγαπάς ακόμα;

Και ή Ζινέττα άπαντούσε :

— Περίμενε λίγο! Υπομονή. Αυτό δέν μπορεί να βαστάξη πολύ.

Η μέρες περνούσαν. Η μητέρα δέν τολμούσε πειά να πη στην κόρη της να δώση ένα τέλος σ' αυτή την ιστορία.

Έσκυβε τό κεφάλι της μπροστά στην αγάπη, στην μεγάλη αγάπη. Η ίδια, βλέπετε, δέν ήξερε τί είνε ή μεγάλη αγάπη, μά δέν λυπόταν πειά γιατί δέν την γνώρισε.

Δέν θά μπορούσε κανείς να πη ότι ό Φερνάν δέν είχε κανένα χάρισμα. Έκανε χίλιες μικροδουλειές κ' ήξερε περίφημα να κολλάη ό,τι έσπαζε. Όταν έλειπαν ή γυναίκες, έπλενε τά πιάτα κι' έκανε τό νοικοκυριό. Ηξερε ακόμα να μπαλώνη παπούτσια.

— "Αν δέν ήταν μπεκρης, έλεγε ή Ζινέττα, θά ήταν ένα μαργαριτάρι.

— Ένα Σάββατο, πριν ό Φερνάν φύγη για τό έργοστάσιο, ή Ζινέττα του ειπε :

— Φερνάν, σέ προειδοποιώ πως αν γυρίσης κι' απόψε μεθυσμένος, όπως κάθε Σάββατο, όλα θά τελειώσουν μεταξύ μας. Αύριο θά πάρης τά πράγματά σου και θά φύγης.

Μά εκείνος δέν την άκουσε και ήπιε, όπως πάντα. Τήν άλλη μέρα ή Ζινέττα του ειπε γαλήνια :

— Η βαλίτσα σου βρίσκεται στην πόρτα.

Έκείνος έσκασε στα γέλια, μά, καθώς βγήκε έξω, ειδη στην πόρτα την βαλίτσα του φουσκωμένη από τά πράγματά του κι' άκουσε πίσω του τό κλειδι να στρίθη στην κλειδωνιά. Μά αυτό δέν τον απέλιπσε. Τό βράδυ πήγε και περίμενε την Ζινέττα στο μονοστράδικο και, όταν εκείνη σκόλασε, της ζήτησε συγγνώμην τόσο ταπεινά, ώστε την έκανε να τά ξεχάση όλα και να τον ξαναπάρη στο σπίτι της.

Ο καιρός πέρασε. Η σκηνές αυτές του διωξίματος και της συμφιλίωσης έπαναλαμβιανόντουσαν ταχτικά. Όταν ό Φερνάν έβλεπε την βαλίτσα του στην πόρτα, την έπαιρνε κι' απομακρυνόταν μ' έγκαρτέρησι. Πήγαινε πρώτα στην ταβέρνα κι' έπειτα άρχιζε να τριγυρζή έξω άπ' τό σπίτι και να φωνάζη :

— "Ε! Ζινέττα! "Ανοιξε λοιπόν... Ζινέττα, δέν θά τό ξανακάνω πειά.

Κι' επειδή ή Ζινέττα δέν του άπαντούσε, ξαναφώναζε :

— "Ε! μαμά Μπαρνιέ... "Ανοιξε λοιπόν, μαμά!... Δέν θά τό ξανακάνω πειά... σου τ' όρκίζομαι...

Η κυρά Μπαρνιέ, πιό αδύνατη άπ' την κόρη της, άνοιγε τότε τό παράθυρο και ή διαπραγματεύσεις άρχιζαν. Ο Φερνάν προσπαθούσε στην άρχή να δικαιολογηθί κ' ύστερα να την πείση να του άνοιξη.

Μά ή Ζινέττα τραβούσε την μητέρα της άπ' τό μανίκι και της έλεγε :

— Μαμά, μην του μιλάς... Σου τό άπαγορεύω...

"Ετσι ό Φερνάν έμενε έξω ως τό βράδυ, φωνάζοντας κάθε τόσο :

— "Ε! μαμά Μπαρνιέ! "Ανοιξε λοιπόν!

Η φωνές του έκαναν την κυρά Μπαρνιέ να νασκιρτάη και της έκοβαν την όρεξι.

— Είνε ακόμα έξω; Πήγαινε, μαμά, να δής, έλεγε ή Ζινέττα, όταν ό Φερνάν έκανε πολλή ώρα να φωνάξη.

Η γρηά πλησίαζε στο παράθυρο και ψιθύριζε :

— Ναι, δέν σάλεψε καθόλου. Να του άνοιξω;

— "Οχι.

— Η γρηά ένοιωθε τότε τύψεις και σκεφτόταν : « Έγώ δίνω άπό τό φαί μου στον σκύλο κι' αφήνω αυτόν τον άνθρωπο νηστικό; »

— Θά του κάνη καλό, έλεγε ή Ζινέττα.

Στό τέλος, ό Φερνάν ανέβαινε τη σκάλα, χτυπούσε την πόρτα και παρακαλούσε με φωνή γλυκειά να τον αφήσουν να μπη μονάχα στην είσοδο. Τότε ή κυρά Μπαρνιέ έστριβε άθόρυβα τό κλειδι και μισάνοιγε την πόρτα. Ο Φερνάν έμπαινε μέσα και πήγαινε και καθόταν κατ' ευθείαν στο τραπέζι, χωρίς να λήη λέξι. Μά, μόλις χόρταινε, ζητούσε μία άφορμή καυγά κ' ή μάχη άρχιζε.

***

Μιά μέρα του Μαρτίου, ή δυό γυναίκες, άποκαμωμένες πειά, έφευγαν από τό σπίτι τους. Μονάχα στην σπιτονοικοκυρά τους έμπιστεύθηκαν τό μυστικό τους.

— Θά πητε στον Φερνάν, της ειπαν, ότι πήγαμε να κάτσουμε σε άλλη πολιτεία κι' ότι είνε άνωφελές να ψάξη να μάς ξαναβρή.

"Επειτ' από οχτώ μέρες ξαναγύρισαν, νομίζοντας πως είχαν άπαλλαγί πειά άπ' αυτόν. Και πραγματικά, επί δυό μήνες δέν άκουσαν να γίνεται καθόλου λόγος για τον Φερνάν. Μά την πρώτη 'Ιουνίου ένας αστυφύλακας πήγε και τους ειπε ότι είχαν βρή σε κάποιο δρόμο έναν άντρα μισοπεθαμένο άπ' τό μεθύσι. Τόν ειχαν μεταφέρει στο νοσοκομείο και τις ζητούσε. Η Ζινέττα άπάντησε ότι δέν τον ήξερε αυτό τον άνθρωπο. Μά ή κακία της δέν βάστηξε και την άλλη μέρα πήγε στο νοσοκομείο όπου κοιτόνταν ό Φερνάν. Μόλις την ειδη, άρχισε να κλαίη. Ήταν αδύνατος κι' άγνώριστος. Τόν ξαναπήρε στο σπίτι της και τον περιποιήθηκε μ' άφοσίωσι. Μά ή γαλήνη δέν μπορούσε να βαστάξη. Μόλις ό Φερνάν σηκώθηκε ξανάρχισε τά μεθύσια.

Τόν έδιωξαν πάλι. "Επειτα από τρεις ημέρες εκείνος δοκίμασε να ξαναγυρίση την ώρα που έλειπε ή Ζινέττα. Ηξερε την καλωσύνη της κυράς Μπαρνιέ. Της φώναζε να του άνοιξη, λέγοντας πως είχε ξεχάσει τό ξυράφι του. Κι' εκείνη του άνοιξε. Εκείνος τότε μπηκε στην κουζίνα και ειδη με ζήλεια τό φαί που ή κυρά Μπαρνιέ έτοίμαζε για τον σκύλο. Η γρηά τον λυπήθηκε και του ειπε :

— Φτωχέ μου, θά σου κάνω μία σούπα, μά για τελευταία φορά. Μην ξαναγυρίσης πειά εδώ. Μας κάνεις δυστυχισμένες κι' ούτε κι' έσύ κερδίζεις τίποτε, άφου είνε αδύνατων πειά να ζήσουμε μαζί σου.

Ο Φερνάν φάνηκε πως κατάλαβε κι' έφυγε.

Ένας χρόνος πέρασε. Η δυό γυναίκες μιλούσαν κάθε μέρα γι' αυτόν. Η κυρά Μπαρνιέ σκεφτόταν πως ίσως ήταν άρρωστος. Η Ζινέττα πάλι έλεγε : « Δέν με νοιάζει καθόλου. »

Μά μία βαθειά ρυτίδα χαραζόταν στο μέτωπό της. Έχανε τό χαρούμενο ύφος της και στο τέλος ώμολογούσε :

— Χωρίς αυτόν έχουμε ήσυχία, μά τώρα είμαι πιό δυστυχισμένη ακόμα.

Στό τέλος του φθινοπώρου, ένα βράδυ, καθώς γύριζε από τό μονοστράδικο, ξαφνιάστηκε βλέποντας μπροστά

(Συνέχεια στη σελίδα 55)

— Ξαναγύρισε, της ειπε, είνε εδώ. Είμαι βέβαιη, πως ήρθε να μάς σκοτώση...

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 41)

“Ασαφνα μιά φωνή φιλή-φιλή βγήκε από τον τάφο μέσα. “Ακουσε νά μουρμουρίζη τ’ όνομά του.

— Εϊσ’ αλήθεια πεθαμένη; φώναξε τότε. Γιατί νά πεθάνης; Ζωντανή έπρεπε νά με περιμένης. Έγώ περίμενα στο γυρισμό μου νά μου δώσης τής αγάπης τὸ φιλί. Τὸ θέλω! Δός μου το, τὸ φιλί τής αγάπης σου.

* * *

Στὴ σιγαλιά τής νύχτας, στὸ χλωμὸ τοῦ φεγγαριου φῶς, ανάμεσ’ ἀπὸ τοὺς ζύλινους σταυρούς, ἀκούστηκε τότε ἡ φιλή φωνή νά λέη:

— Έγὼ πέθανα, σὺ όμως νά μὴ με λησμονήσης, ἀλλὰ νά παρηγορηθῆς καὶ νά ζήσης. Τὸ ἐπιθυμῶ καὶ σὲ παρακαλῶ μὴν ἐπι...νεῖς. Τῆς αγάπης τὸ φιλί δὲν μπορῶ πειὰ νά σοῦ τὸ δώσω. Στα δικά σου χεῖλη, πού ἀπ’ ἀνθια εὐωδιάζουν, εἶν’ ἡ δροσιά τής ζωῆς, ἐνῶ τὸ στόμα τὸ δικό μου μυρίζει χῶμα καὶ τὰ σκουλήκια τὸ φιλοῦν. Μιά ἄλλη θά σοῦ τὸ δώση τὸ φιλί, καλέ μου!...

...Φορῶ πάντα στὸ δακτυλὸ μου τὸ δαχτυλιδάκι πού μου χάρισες, μὰ τὸ δαχτυλὸ μου λιώνει ὀλοένα. Πάρτο καὶ δός το σὲ μίαν ἄλλη, ἀλλὰ πὲς τῆς νά παρακαλῆ καὶ γιὰ μένα.

...“Έχε γειά! Πήγαινε κι’ ἀφήσέ με νά λυῶσω στὸ μνήμα μου, μόνο θυμοῦ νά παρακαλῆς καὶ σὺ γιὰ μένα!”

“Εκεῖνος ἀκούσ’ ἕνα-ἕνα τὰ λόγια αὐτά, ὅπως τὸ ξερό χῶμα ρουφάει τὶς σταλαματιές τής ψυχάλας. “Ύστερα τοῦρθε σάν τρέλλα, σά μανία. Πῆρε στὰ χέρια τὴν ἀξίνα καὶ σκάφτοντας, σκάφτοντας, βρῆκε σὲ λίγο τὴν κάουσα καὶ τὴν ξεσκέπασε.

“Ἡ ὠχρὲς τοῦ φεγγαριου ἀχτίδες χύσηκαν καλόβολες κι’ ἀπαλὲς νά χαϊδέψουν τὸ χλωμὸ τῆς πρόσωπο μὲ τὰ μισολυωμένα χεῖλη. Μ’ ἐκεῖνο τὸ φῶς ἔλαμψε στὰ χέρια τῆς καὶ τὸ δαχτυλίδι τ’ ἀρραβῶνα.

“Εκεῖνος ἔμπηξε μιά φωνή:

— Θέλω νά σὲ φιλήσω! Θέλω νά σὲ φιλήσω! κι’ ἔπεσε μέσ’ στὸ μνήμα φιλώντας τὴν.

Καὶ δὲν ξαναβγήκε ἀπὸ κεῖ.

Κι’ ἐν’ ἀηδόνι πῆγε καὶ κάθησε στὸ κοντινότερο δέντρο, στὸ πιὸ χαμηλὸ κλαδί, κι’ ἀφοῦ ἔβγαλε μιά φωνή θασαχτή, φιλή, τρεμουλιαστή, ἀρχίνησε τὸ κελαῖδημα πού ποτὲ δὲν ἀκούστηκε πιὸ λυπητερό, πιὸ παραπονετικό, πιὸ ἀπαρηγόρητο.

B. ΒΕΡΣΕΖΙΟ

Ἡ ΖΩΗ ΜΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 47)

νέα τῆς Μοντάνα πού ἔγινε κατόπι ἀρραβωνιαστικιά μου. Ἡ γυναικὲς ὁμως ἀγαποῦν, καθὼς ξέρετε, μόνο τοὺς δυνατούς κι’ ἀπιστοὺς ἀνδρες. “Ετσι κ’ ἡ Μπέτυ μ’ ἐγκατέλειψε γιὰ νά παντρευθῆ ἕνα φαρμακοποιό, πού κάθε Κυριακὴ ἔπαιζε ραγκμπυ κ’ ἦταν δυνατὸς σάν ταῦρος.

Αὐτὸ τὸ μάθημα δὲν τὸ λησμονήσα ποτὲ στὴ ζωὴ μου. Κ’ ἴσως σ’ αὐτὸ νά ὀφείλω σήμερα τὶς αἰσθηματικὲς ἐπιτυχίες μου... Γιὰ νά παρηγορηθῶ ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ἔγινε δημοσιογράφος τὸν «Έντεπαντάν». Μιά μέρα ὁμως τὰ παράτησα καὶ μ’ ἕκατὸ δολλάρια στὴν τσέπη ἐπήγα στὸ Λὸς Άντζελες. Ἐκεῖ ἔκανα τὸν πλάνοδιό φωτογράφου, τὸν ὑπαλληλο σ’ ἕνα πρακτορεῖο δημοσιεύσεων καὶ τέλος προσελήφθην στὰ στούντιο γιὰ νά παίζω τοὺς ρόλους κάου-μπῶς.

Οἱ γονεῖς μου νόμιζαν ὅτι εἶχα πεθάνει. “Αλλωστε δὲν ἠθελα νά τοὺς ζητήσω νά με βοηθήσουν. Εἶχα ἐμπιστοσύνη στὴν τύχη μου. “Ἡξερα ὅτι μιά μέρα θά πετύχω. Καὶ πράγματι, ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ μὲ πρόσεξε ὁ σκηνοθέτης Χένρυ Κίνγκ καὶ μοῦ πρότεινε τὸ δεῦτερο ἀνδρικό ρόλο σ’ ἕνα ἔργο πού πρωταγωνιστοῦσε ὁ Ρόναλντ Κόλμαν καὶ ἡ Βίλμα Μπάνκου. “Ύστερα;... “Ε, ὕστερα ἦρθε ἡ ἐπιτυχία. “Επαιξα σ’ ἕνα σωρὸ ἔργα μὲ τὴν Κλάρα Μπούου, μὲ τὴν Λούπε Βελὲξ καὶ ἄλλες. Τὸ 1930 γύρισα τὸ «Μορόκκο» κι’ ἔγινε ἀπὸ τότε ὁ καλύτερος παρτεναῖρ τῆς Μάρλεν Ντῆτριχ καὶ φυσικὰ πρῶτος «ἀστέρας» στὸ κινηματογραφικὸ στερέωμα τοῦ Χόλλυγουντ.

Αὐτὴ εἶνε ἡ πραγματικὴ βιογραφία μου. “Όσο τώρα γιὰ τοὺς ἔρωτές μου, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νά μὴ σὰς μιλήσω γι’ αὐτούς. Μπορεῖ νά εἶμαι σκληρὸς καὶ ἀκαρδὸς, μπορεῖ νά θεωρῶ τὸν ἔρωτα μιά τρελλὴ περιπέτεια, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἀδιάκριτος. Γι’ αὐτὸ θά σὰς παρακαλέσω νά μὴν ἐπιμείνετε.

ΓΚΑΡΥ ΚΟΥΠΕΡ.

Ἡ ΜΕΓΑΛὴ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 53)

στὴν πορτα τὴν κίτρινη βαλίτσα τοῦ Φερνάν. Εἶχε ξαναγυρίσει λοιπόν; Σίγουρα θά βρισκόταν στὴν ταξέρνα καὶ θά πήγαινε στὸ σπίτι ὅταν θά μεθοῦσε ἐντελῶς. Φώναξε τὴν μητέρα τῆς μὲ δυνατὲς κραυγές.

— Ξαναγύρισε! τῆς εἶπε. Εἶν’ ἐδῶ. Εἶμαι βέβαιη πὼς ἦρθε νά μὰς σκοτώση.

— Κρύψου! τὴν ἰκέτευσε ἡ κυρὰ Μπαρνιέ. Πήγαινε στῆς γειτόνισσας!

Εἶχαν κυριευθῆ ἀπὸ πραγματικὸ πανικὸ, μὰ ἡ Ζινέττα δὲν ἠθελε ν’ ἀφήσῃ μόνη τὴν μητέρα τῆς. “Εκλείσε τὰ παντζούρια, σῦρτωσε τὴν πόρτα καὶ πῆγε καὶ κάθησε κοντὰ στὴ φωτιά χωρὶς ν’ ἀνάψῃ τὴ λάμπα. Ἡ βραδεῖα πέρασε μέσα σὲ μιά βαρεῖα σιωπῆ. Μὰ κανένας δὲν φάνηκε.

* * *

Οὔτε τὴν ἄλλη μέρα φάνηκε πουθενὰ ὁ Φερνάν.

“Όχτῶ μέρες πέρασαν κ’ ἡ βαλίτσα τοῦ ἐξακολουθοῦσε νά μὲνῃ ἀκόμα μπροστὰ στὸ κατῶφλι. Ἡ κυρὰ Μπαρνιέ εἶπε στὴν κόρη τῆς:

— Εἶνε περίεργο. Ὁ Φερνάν δὲν φάνηκε ἀκόμα... Κανένας δὲν τὸν εἶδε... Τί λὲς, ρίχνουμε μιά ματιά στὴ βαλίτσα;

Ἡ Ζινέττα πῆρε ἀμέσως τὴν βαλίτσα καὶ τὴν ἀνοίξε. Εἶχε μερικὰ κουρέλια κι’ ἕνα φύλλο χαρτὶ κολλημένο ἀπὸ μέσα: “Ἦταν μιά ἐπιστολὴ τοῦ Φερνάν πού ἔλεγε:

«‘Αποφάσισα νά φύγω μὲ μερικὸὺς ἄλλους μετανάστες γιὰ τὴν Ἀφρική — τῆς ἔγραφε. Μὰ ἂν πάω ἐκεῖ κάτω θά πεθάνω, γιὰτὶ εἶμαι κιόλας ἀρρωστος. Ἐκτὸς ἂν θέλης ἐσὺ νά με πάρης πάλι κοντὰ σου. “Ὡ! ἄλλαξα πολὺ, Ζινέττα μου. Θά περιμένω τὴν ἀπάντησί σου στὸ σταθμὸ. Θά εἶμαι κρυμμένος πίσω ἀπ’ τοὺς θάμνους γιὰ νά μὴ με δῆ κανεῖς. Σὲ ἰκετεύω, ἔλα. “Αν δὲν ἔρθῃς, θά φύγω, ὅπως σοῦ εἶπα, γιὰ τὴν Ἀφρική. Θά πάω τὸ τραῖνο τῶν ἔντεκα. “Έχω μέρες νά φάω. Πὲς στὴ μαμὰ Μπαρνιέ πὼς καὶ τὸ φαί τοῦ σκύλου ἀκόμα θά μ’ εὐχαριστοῦσε. Λοιπόν, ὠρεβουάρ, σὲ περιμένω στὸ σταθμὸ!...»

“Όταν ἡ Ζινέττα τελείωσε τὸ διάβασμα αὐτῆς τῆς ἐπιστολῆς καὶ κατάλαβε πὼς ὁ Φερνάν εἶχε φύγει ὀριστικὰ μισοπεθαμένος ἀπ’ τὴν πείνα, πλάγιασε στὸ κρεββάτι τῆς, σκέπασε μὲ τὸ σεντόνι τὸ κεφάλι τῆς, ἔφραξε τ’ αὐτιά τῆς, μὰ δὲν μπόρεσε οὔτε νά κοιμηθῆ, οὔτε νά ἡσυχάσῃ. Κάθε τόσο σηκωνόταν κ’ ἠθελε νά τρέξῃ στὸ σταθμὸ. Τῆς φαινόταν πὼς θά τὸν εὕρισκε ἐκεῖ, ἐκεῖ ὅπου τὴν περίμενε πρὸ ὀχτῶ ἡμερῶν. Ἡ μητέρα τῆς τῆς ἔλεγε:

— Μὴ βγαίνεις. “Έχεις πυρετὸ. “Αν δὲν εἶχε φύγει, θάρχόταν. Τὸ γράμμα εἶνε καθαρὸ. “Αν θέλης νά πάω ἐγὼ στὸ σταθμὸ, πηγαίνω.

Ἡ Ζινέττα σκεφτόταν καὶ ψιθύριζε:

— Εἶνε πολὺ ἀργά.

Καὶ μολοντί ἦταν γερὴ καὶ δυνατὴ, ὁ καῦμός τῆς στάθηκε πιὸ γερὸς καὶ πιὸ δυνατὸς καὶ τὴν σκότωσε.

Ἡ κυρὰ Μπαρνιέ, μένοντας μόνη, πέρασε θλιβερὰ γεράματα. Πηγαίνει συχνὰ στὶς γειτόνισσες γιὰ νά διώξῃ τὴν πληξί τῆς, μὰ φлуαρεῖ καὶ λέει ἀδιάκοπα σ’ ὄλον τὸ κόσμο, χωρὶς νά παραλείπῃ καμμιά λεπτομέρεια, μὲ τὰ ἴδια λόγια, μὲ τὶς ἴδιες χειρονομίες, τὴν ἱστορία τῆς κόρης τῆς καὶ τοῦ δυστυχισμένου Φερνάν. Κι’ ὅταν φτάνῃ στὸ τέλος, ἡ φωνὴ τῆς κόβεται καὶ κλαίει, κλαίει ἀπαρηγόρητα.

Ὁ ΤΣΑΡΛΙ ΤΣΑΠΛΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ !...

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 17)

τοῦ εἶπε γελῶντας:

— “Ὡλ ράιτ, Τσάπλυ, ὦλ ράιτ!... “Ἦσουν θαυμάσιος!...

“Όταν ὁμως γυρίσαμε στὸ ξενοδοχεῖο, ὁ Τσάρλυ ἦταν δύσθυμος.

— Λοιπόν; μοῦ εἶπε. Δὲν θέλεις ἕνα παιδί;

— Μὰ Τσάρλυ, τοῦ εἶπα. Εἶμαι ἀκόμα τόσο νέα!

— Εἶσαι μιά ἐγωῖστρια! Φοβάσαι μήπως χαλάσης τὸ Τὰ μάτια τοῦ εἶχαν μιά ἄγρια ἐκφρασι. Ἐγὼ ἀπέφυγα νά τοῦ δώσω μιά ἀπάντησι. Ἐκεῖνος ὁμως φώναξε:

— Ἀπάντησέ μου, λοιπόν! Ἀπάντησέ μου!...

“Ομολογῶ ὅτι τὸν φοβήθηκα καὶ ξέσπασα σὲ λυγμούς. Ὁ Τσάρλυ μὲ κύτταξε καὶ χαμογελοῦσε θριαμβευτικὰ.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἔφυγα κι’ ἐπήγα στὸ ξενοδοχεῖο πού ἔμενε ἡ μητέρα μου. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Τσάπλυ ἦρθε καὶ μοῦ ζήτησε συγγνώμην. Μὰ ἔμεινε ὁ ἴδιος: φιλάργυρος, δξύθυμος καὶ νευρασθενής. Γι’ αὐτὸ, ὅταν ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, ἀρνήθηκα νά πάω μαζύ του στὸ Χόλλυγουντ.

ΜΑΙΥ ΡΗΒΣ